

ΥΜΝΟΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΗΣ ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΗΣ
ΤΡΙΧΕΡΟΥΣΗΣ

Ψάλλει χορός ψαλτῶν
Χοράρχης Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης

ΜΜΧ

Ιερὰ Μονὴ Χιλανδαρίου, "Άγιον" Όρος, 2005

ΥΜΝΟΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΗΣ ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΗΣ ΤΡΙΧΕΡΟΥΣΗΣ

ΨΑΛΛΕΙ ΧΟΡΟΣ ΨΑΛΤΩΝ

Χοράρχης : *Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης*

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΧΙΛΑΝΔΑΡΙΟΥ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ 2005

† Θρασύλλος μαντειας επιμελητης
Επιμελητης της Εκκλησιας της Αγιας Μηνου

Οσιωτατοι δι τε Ηγούμενος Αρχιμανδρίτης κύριος
Μωυσῆς και οι λοιποί Πατέρες τῆς ἐν Αγίῳ Όρει Ιερᾶς,
Βασιλικῆς, Πατριαρχικῆς και Σταυροπηγιακῆς Μονῆς
Χιλανδαρίου, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά τῆς ἡμῶν
Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν Οσιότητι και εἰρήνη
παρά Θεοῦ.

Διακρατοῦντες ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἡμῶν διαρκῆ τήν
πατρικήν συμπάθειαν πρός τήν καθ' ὑμᾶς Ιεράν και
σεβασμίαν Βασιλικήν, Πατριαρχικήν και Σταυροπηγιακήν
Μονήν τοῦ Χιλανδαρίου, πληγεῖσαν πρό μηνῶν ἐκ τῆς
καταστρεπτικῆς πυρκαϊᾶς, μετά πολλῆς τῆς εὐχαριστίας
ἐδεξάμεθα τό γράμμα ὑμῶν, δι' οὗ αἰτεῖσθε τάς
Πατριαρχικάς ἡμῶν εὐλογίας διά τήν ἐπικειμένην ἔκδοσιν
εἰς ψηφιακούς δίσκους τυμημάτων τῆς ιερᾶς ἀκολουθίας
τῆς κατ' ἔξοχήν προστάτιδος ὑμῶν Κυρίας Θεοτόκου τῆς
Τριχερούσης.

Η ἐνέργεια ὑμῶν αὕτη, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
ἀνεκούφισεν τήν καρδίαν ἡμῶν, ἐν τῇ διαπιστώσει, ὅτι
παρά τήν ἐπισυμβᾶσαν θεομηνίαν τοῦ ἀδηφάγου πυρός
δέν κατεπτοήθητε ἐν καταστρεπτικῇ ἡττοπαθείᾳ, ἀλλά
συνεχίζετε ἐν πίστει και ἐλπίδι εἰς τόν Κύριον τήν
δημιουργικήν πορείαν τοῦ ἀσκητικοῦ ὑμῶν βίου.

Πεποίθαμεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ φιλόμουσος προσπάθεια
ὑμῶν θέλει στηρίξει πολλάς ψυχάς φιλοθεομητορικάς,
ἀλλά και ἐνισχύσει τήν ἀγάπην τῶν πιστῶν πρός τήν
καθ' ὑμᾶς Ιεράν Μετάνοιαν, δεδομένης μάλιστα τῆς ἐν
εὐελπιστίᾳ ἐπιτυχοῦς ἐργασίας, λόγῳ και τῆς διευθύνσεως
τοῦ βυζαντινοῦ χοροῦ παρά τοῦ διακεκριμένου
Μουσικολογιατάτου Πρωτοψάλτου κ. Κωνσταντίνου
Αγγελίδου.

Οθεν, συγχαίροντες πᾶσιν ὑμῖν, ἐμπνευσταῖς και
ἐκτελεσταῖς τῆς ὥραίας ταύτης πρωτοβουλίας, λίαν
ἐκθύμως παρέχομεν τάς πατρικάς εὐχάς και τήν
Πατριαρχικήν εὐλογίαν τῆς ἡμετέρας Μετριότητος, πρός
ἀρίστην διεκπεραίωσιν τῆς πολλαπλῶς ὠφελίμου ψηφιακῆς
ἐκδόσεως τῆς ἀκολουθίας τῆς Τιμιωτέρας τῶν Χερουβίμ
Κυρίας Τριχερούσης, Ἡς αἱ μητρικαὶ πρεσβεῖαι πρός τόν
Φιλάνθρωπον Κύριον, σύν ταῖς τοιαύταις τῶν Οσίων
Πατέρων και Κτιτόρων ὑμῶν Συμεών και Σάββα τῶν
βασιλέων, εἴησαν ἐφόδιον ἴσοβιον πρός φιλόθεον βίωσιν
τοῦ δι' ὃν ἐκ τῆς ἐπιγείου πατρίδος ὑμῶν ἐξήλθετε
σκοποῦ εἰς τό Περιβόλιον τῆς Κυρίας Θεοτόκου.

Η δέ χάρις και τό ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ
Χριστοῦ εἴησαν μετά πάντων ὑμῶν.

βδ' Οκτωβρίου 18
Επιμελητης της Εκκλησιας της Αγιας Μηνου

Επιμελητης της Εκκλησιας της Αγιας Μηνου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΗΜΩΝ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ κ. ΜΩΥΣΗ

Εύλαβέστατοι ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά

Κρατεῖτε ἥδη εἰς τὰς χεῖρας Σας καὶ ἐνωτίζεσθε τὰ φάλματα, ὅσα περιέχονται εἰς τὸν παρόντα μαγνητικὸν δίσκον CD μὲ τίτλον «Τύμνοι τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης Τριχερούσης».

Ἐλάβομεν κατ' ἀρχὰς τὴν σεπτὴν εὐλογίαν τοῦ προσκυνητοῦ ἡμῶν Παναγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Κυρίου Βαρθολομαίου καὶ προέβημεν εἰς τὴν παροῦσαν ἀνθολογίαν ὑμνων πρὸς τὴν Τριχεροῦσαν.

Ἡ θεομητορικὴ αὕτη εἰκών, ἡ ἐπονομαζομένη Τριχεροῦσα, ἀπὸ αἱώνων θησαυριζομένη εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μετάνοιαν, τὴν Βασιλικὴν καὶ Σταυροπηγιακὴν Μονὴν τοῦ Χιλανδαρίου, ἀπολαμβάνει μεγάλης τιμῆς τόσον εἰς τὸ Ἅγιωνυμον "Ορος ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Σερβίαν καὶ σύμπασαν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ἐκτιμῶντες ὅθεν τὴν εὐλάβειαν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος πρὸς τὴν Τριχεροῦσαν, καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἴδιαν τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, ἀπεφασίσαμεν νὰ κυκλοφορήσωμεν τοὺς παρόντες δίσκους, ὡστε καὶ ἡ τιμὴ τῆς εἰκόνος νὰ διαδοθῇ καὶ ἡ πατροπαράδοτος ἐκκλησιαστικὴ μας μουσικὴ νὰ ἐνισχυθῇ ἔτι πλέον μεταξὺ τῶν ὁρθοδόξων, καὶ δὴ τῶν Σέρβων.

Προσέτι ἡ παροῦσα ἔκδοσις ἔρχεται ως παράκλησις καὶ παρογγορία τῆς προσφάτως δοκιμασθείσης ὑπὸ τοῦ παμφάγου καὶ ἀδυσωπήτου πυρὸς Ἱερᾶς ἡμῶν Μετανοίας. Αἱ εὐχαριστίαι τῆς Χιλανδαριανῆς ἀδελφότητος εἶναι πολλαὶ πρὸς πάντας τοὺς ποικιλοτρόπως συμπαρασταθέντας εἰς τὴν παρελθοῦσαν ἥδη δεινὴν δοκιμασίαν.

Εἰς δὲ τοὺς συντελεστὰς τῆς ἔκδόσεως, τὸν Μουσικολογιώτατον κ. Κωνσταντίνον Ἀγγελίδην καὶ τὸν βυζαντινὸν χορόν, τὸν Μουσικολογιώτατον ἐπίσης κ. Igor Zirojevic, τὴν μοναστικὴν ἀδελφότητα τοῦ Γέροντος Σπυρίδωνος Μικραγιαννανίτου καὶ τὸν Γέροντα Δανιὴλ τῆς ἀδελφότητος τῶν Δανιηλαίων καὶ πάντα ἔτερον, ἐκ βαθέων ἐπικαλούμεθα τὰς πρεσβείας τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου τῇ χάριτι τῆς ἀγίας αὐτῆς εἰκόνος τῆς Τριχερούσης, καὶ τὰς μεσιτείας τῶν ἀγίων ἡμῶν δομητόρων Σάββα καὶ Συμεὼν πρὸς τὸν ὑπ' ἀγγέλων ἀενάως δοξολογούμενον ἐν Τριάδι Θεὸν ἡμῶν.

Αρχιμ. Μούσης

ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ
Α΄ ΔΙΣΚΟΣ

1. «'Η σεπτή Σου εἰκόνα...» 1.26
Ἄπολυτίκιον. Ἡχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.
2. «'Ω τοῦ παραδόξου θαύματος...», «Βαβαὶ τῶν σῶν θαυμασίων Ἀγνή...», «Τῆς σῆς Εἰκόνος τὴν ἔλευσιν...» . . 11.45
Στιχηρὰ Προσόμοια εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα». Ἡχος α'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.
3. «'Ως τῇ θείᾳ Εἰκόνι Σου...», «'Ο θεόφρων θεράπων σου...», «Τὴν ἀνάμνησιν ἄγουσα...» 6.22
Στιχηρὰ Προσόμοια.
Ἡχος δ', λέγετος. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.
4. «Σήμερον ἡ τοῦ ἀδύτου φωτὸς γεννήτρια...» 19.31
Δοξαστικὸν τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ. Ἡχος πλ. β'.
5. «Ἐύφραίνου ἐν Κυρίῳ ...» 14.10
Ίδιόμελον «μάθημα ψαλλόμενον εἰς τὴν Λιτήν». Ἡχος α' ἐκ τοῦ Κε (τετράφωνος).
6. «Χαίροις Παρθενομῆτορ Ἀγνή...», « Πίστει καὶ εὐλαβείᾳ πολλῇ...», « Σάββας δὲ θεηγόρος ποιμήν...» . . . 10.06
Στιχηρὰ Προσόμοια εἰς τὸν Στίχον.
Ἡχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Β' ΔΙΣΚΟΣ

1. «Τίς ἐπαξίως ύμνησει...» 6.44
Δοξαστικὸν εἰς τὸν Στίχον. Ἡχος πλ. δ'.
2. «Τὴν θείαν Εἰκόνα Σου...» 1.47
Ἀπολυτίκιον. Ἡχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.
3. «Τὴν θείαν σου Μορφήν...» 1.53
*Κάθισμα μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν.
 Ἡχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρο.*
4. «Σάββας δ Ὅσιος...» 2.22
*Κάθισμα μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν.
 Ἡχος γ'. Τὴν ὀραιότητα.*
5. Τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος καὶ τὸ Συναξάριον 3.36
6. «Τῆς σῆς ἀγίας Εἰκόνος πανηγυρίζομεν...», «Ο Ἰωάννης
 ὁ θεῖος...», «Ο Ιεράρχης Κυρίου...», «Ωσπέρ γυνή τις...» 7.07
*Στιχηρὰ Προσόμοια εἰς τοὺς Αἴνους.
 Ἡχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.*
7. «Τὴν ἀνάπλασιν ἡμῶν...» 6.43
Δοξαστικὸν εἰς τοὺς Αἴνους. Ἡχος πλ. α'.
8. Ἡ α' στάση τῶν τυπικῶν 5.10
Ἡχος πλ. δ'.

9. Ἡ β' στάση τῶν τυπικῶν. «Ο μονογενὴς Γιός...» 3.48
Ἡχος β'.
10. Ἡ γ' στάση τῶν ἀντιφώνων: οἱ Μακαρισμοί 5.07
*Ἡ γ' ὀδὴ τοῦ α' κανόνος σὲ ἥχο δ', λέγετο
 καὶ ἡ στ' ὀδὴ τοῦ β' κανόνος σὲ ἥχο πλ. δ', τρίφωνο.*
11. «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι...» 17.30
Κοινωνικόν, μέλος Μπαλασίου Ιερέως. Ἡχος πλ. α'.
12. «Ἡ Χιλανδαρίου χαίρει Μονή...» 1.08
Μεγαλυνάριον. Ἡχος β'.

Τὸν χορὸν ἀπαρτίζουν μὲν ἀλφαβητικὴ σειρὰ οἱ:

Άρπακουλάκης Σωκράτης, Γεωργίου Νικόλαος, Καραΐσκος Ἀλέξανδρος, Καραολίδης Πολύβιος, Λανάρας Κωνσταντῖνος, Λιασῆς Λάμπρος, Μαντζούρης Μιχαήλ, Μελῆς Χρυσόστομος, Μπονάτσος Ιωάννης, Σερέφογλου Δαμιανός, Στεργίου Κωνσταντῖνος καὶ οἱ Imbrahim Daas Νικήτας, π. Christian Mirea καὶ Igor Zirojevic. Διευθύνει δὲ Πρωτοφάλτης καὶ δάσκαλος τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης.

Συμμετέχει δὲ Παν. Ἀρχιμανδρίτης π. Θεόφιλος Μπουγιουλέκας.

Κανοναρχεῖ δὲ Κωνσταντῖνος Κωνσταντᾶτος.

Τὰ μέλη: ποίημα τοῦ ἀοιδίμου μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, Ὅμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τοῦ μοναχοῦ Δανιὴλ Ἀγιορείτου· μέλος τοῦ Igor Zirojevic.

Ἡ ἡχογράφηση ἔγινε στὸ studio Echo ἀπὸ τὸν Νίκο Διονυσόπουλο στὶς 24-25 Μαΐου τοῦ 2004.

Φωτογραφίες: Branislav Puljevic

Σχεδιασμὸς ἐξωφύλλου: Predrag Kolakovic

Ἐπιμέλεια-σχεδιασμὸς ἐκδόσεως: Νίκος Διονυσόπουλος

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΑ ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Α' ΔΙΣΚΟΥ

1.

Τὸ Ἀπολυτίκιο τῆς Παναγίας τῆς Τριχερούσης, ποίημα Δανιὴλ μοναχοῦ τοῦ Ἀγιορείτου φάλλεται πρὸς τὸ ἀναστάσιμο Ἀπολυτίκιο «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος» σὲ ἥχο α', ὅπως τὸ φάλλει ὁ γέροντας Δανιὴλ τῆς περίφημης ἀγιογραφικῆς καὶ φαλτικῆς ἀδελφότητος τῶν Δανιηλαίων τοῦ Ἅγίου Ὁρους.

2.

Τρία Προσόμοια τῆς Θεοτόκου τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ τονισμένα στὸν πρῶτο ἥχο ἀπὸ τὸν Πα. Τὸ α' Στιχηρό, «Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος», προσομοιάζει στὴν μελοποίηση τοῦ α' Στιχηροῦ τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἀπὸ τὸν Γερμανὸ Νέων Πατρῶν (β' ἥμισυ τοῦ ΙΖ' αἰῶνος) καὶ ἀποτελεῖ ἐκλογὴ μουσικῶν φράσεων ἀπὸ τὶς ἐξηγήσεις τοῦ Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος καὶ τοῦ Νικολάου Δοχειαρίτου καὶ Χιλανδαρινοῦ.

Ἡ πτώση στὸν ἀντίφωνο ἄγια, στὴ λέξη παραδόξου, ἡ παρεμβολὴ σκληροῦ χρώματος στὶς φράσεις ὡς σεπτὸν ἀγίασμα καὶ Θεοτόκε Δέσποινα, οἱ ἐναλλαγὲς τῶν ἥχων τοῦ μαλακοῦ διατόνου, πρῶτου, πλαγίου τοῦ τετάρτου καὶ παπαδικοῦ ἄγια καὶ ἡ δεξιοτεχνικὴ μελώδηση τῆς κύριας φράσεως Κεχαριτωμένη χαῖρε προσδίδουν τὸ καταλληλότερο μουσικὸ ἔνδυμα σὲ αὐτὸ τὸ ποίημα πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου.

Τὸ β' Στιχηρὸ Προσόμοιο «Βαβαὶ τῶν σῶν θαυμασίων Ἀγνή...» καὶ τὸ γ' Στιχηρὸ Προσόμοιο «Τῆς σῆς Εἰκόνος τὴν ἔλευσιν...» φάλλονται σὲ ἀργὸ εἱρμολογικὸ μέλος ὅπως ἀρμόζει στὶς πολύωρες ἀγρυπνίες τοῦ Ἅγιωνύμου Ὄρους.

Στοὺς στίχους οἱ: Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης, Igor Zirojevic καὶ Μιχαὴλ Μαντζούρης.

3.
Σὲ ἥχο δ', λέγετο εἶναι τονισμένα τὰ τρία Στιχηρὰ Προσόμοια τοῦ Ἐσπερινοῦ σὲ ἀργὸ εἱρμολογικὸ μέλος ποὺ φάλλονται σύμφωνα μὲ τὸ Αὐτόμελο «Ως γενναῖον ἐν μάρτυσιν...».

Στοὺς στίχους οἱ: Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης, Σωκράτης Ἀρπακουλάκης καὶ Ἰωάννης Μπονάτσος.

4.
Τὸ Δοξαστικὸ τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ φάλλεται σὲ ἥχο πλάγιο τοῦ β'. Ἐχει μελοποιηθεῖ κατὰ μίμηση τῶν Δοξαστικῶν τοῦ Ἰακώβου Πρωτοφάλτου καὶ ἀποτελεῖ μιὰ μεγαλοπρεπὴ μελισματικὴ σύνθεση μὲ ἔντεχνες ἐναλλαγὲς τῶν ἥχων.

Οἱ ἥχοι τοῦ μαλακοῦ καὶ τοῦ σκληροῦ διατόνου πλέκονται ὅμορφα μὲ τοὺς ἥχους τοῦ σκληροῦ χρώματος.

Τὸ ποιητικὸ κείμενο «κανοναρχεῖται» (ἀπαγγέλλεται τμηματικὰ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν φαλμώδηση) ἀπὸ τὸν «κανονάρχη», κατὰ τὴν παλαιὰ παράδοση.

5.

Τὸ Ἰδιόμελο, «Εὔφραίνου ἐν Κυρίῳ Μονῇ Χιλανδαρίου» «μάθημα φαλλόμενον εἰς τὴν Λιτήν», ἀποτελεῖ ποίημα καὶ μέλος τοῦ Igor Zirojevic.

Ποίημα κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ α' Ἰδιόμελου τῆς Λιτῆς τοῦ Ἅγίου Δημητρίου καὶ μέλος κατὰ τὸ μελωδικὸ πρότυπο μαθημάτων τοῦ Ἀρχιερέως Γερμανοῦ N. Πατρῶν. Ἐχει τονισθεῖ σὲ ἥχο α' ἐκ τοῦ Κε (τετράφωνο) καὶ ἀποτελεῖ μία περίτεχνη σύνθεση, μὲ τὸν πανηγυρικὸ χαρακτήρα ποὺ ἀρμόζει στὴν λαμπρὴ αὐτὴ Θεομητορικὴ ἔορτὴ τῆς Μονῆς Χιλανδαρίου.

6.

Τὰ Προσόμοια ποὺ φάλλονται εἰς τὸν Στίχον πρὸς τὸ αὐτόμελο «Χαίροις ἀσκητικῶν» εἶναι τονισμένα σὲ ἥχο πλάγιο τοῦ α' τετραφωνῶν.

Ἡ μελοποίησή τους «εἰς ὕφος ἀργὸν» καὶ ὁ καλλωπισμὸς τους ἀναδεικνύουν τὸ χορευτικὸν ἥθος τῶν μελῶν τοῦ πλαγίου τοῦ α' ἥχου καὶ τὴ συχνὴ χρήση τῆς πενταφωνίας τοῦ πλαγίου α' (Πα-Zω ὕφεση), ὅπου δρίζεται καὶ ἀντίστοιχος κλάδος τοῦ πλαγίου τοῦ α', ὁ πλάγιος τοῦ α' πεντάφωνος (ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὸν χερούβικὸ ὕμνο τοῦ Πέτρου Μπερεκέτη).

Στοὺς στίχους οἱ: Σωκράτης Ἀρπακουλάκης καὶ Νικόλαος Γεωργίου.

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΑ ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Β' ΔΙΣΚΟΥ

1.

Ἡ ἀρμονικὴ σύζευξη μουσικῆς καὶ λόγου καὶ οἱ λιτὲς θέσεις τοῦ μέλους, κατὰ τὸ ὕφος Πέτρου Λαμπαδαρίου, χαρακτηρίζουν τὸ Δοξαστικὸ τῶν Ἀποστίχων ποὺ φάλλεται σὲ ἥχο πλάγιο τοῦ δ'

2.

Σὲ ἥχο τέταρτο τοῦ μαλακοῦ χρώματος (λέγετο μαλακὸ χρωματικό) ἔχει τονισθεῖ τὸ Ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς. Ψάλλεται σὲ ἀργὸ εἰρμολογικὸ μέλος πρὸς τὸ αὐτόμελο «Ταχὺ προκατάλαβε».

3.

Στὸ Κάθισμα αὐτὸ ἔχει ἐπιλεγεῖ ὅχι ἡ γνωστὴ μελωδία τοῦ α' χρωματικοῦ ἥχου ἀλλὰ ὁ ἔσω πρῶτος ἥχος καὶ τὸ ἀργὸ εἰρμολογικὸ μέλος, ὅπως τὸ ἔχουν διασώσει ἡ προφορικὴ παράδοση τῶν Κολυβάδων καὶ ὁ Οἰκονόμος Γεώργιος Ρήγας.

4.

Σὲ ἀργὸ εἰρμολογικὸ μέλος φάλλεται τὸ Κάθισμα τοῦ Ὁρθού «Σάββας ὁ Ὄσιος». Εἶναι τονισμένο σὲ ἥχο γ' κατὰ τὸ αὐτόμελο «Τὴν ὡραιότητα».

5.

Τὸ Κοντάκιο τῆς ἑορτῆς φάλλεται σύμφωνα μὲ τὴν παλαιὰ παράδοση κατὰ τὸν ὄρισμὸ τοῦ τυπικοῦ (ἥχος πλ. δ' «Τῇ ὑπερμάχῳ»). Ο Οἰκος καὶ τὸ Συναξάριο ἀναγινώσκονται κατὰ τὸν παραδοσιακὸ τρόπο τῆς ἐμμελοῦς ἀπαγγελίας. Ἀποτελεῖ μιὰ ἴδιαίτερη εὐλογία ἡ φαλμώδησή τους ἀπὸ τὸν Παν. Ἀρχιμανδρίτη π. Θεόφιλο. Ἡ βιωματική του σχέση μὲ τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας, ἡ εὐλάβειά του στὴν Παναγία τὴν «Τριχεροῦσα» καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ μαθητεία του στὴν φαλτικὴ τέχνη ἀποπνέουν τὸ ἀγιορείτικο «χρῶμα» τῶν ποληῶν γεροντάδων.

6.

Τὰ Στιχηρὰ Προσόμοια τῶν Αἴνων, τονισμένα στὸν πρῶτο ἥχο ἀπὸ τὸν Πα, φάλλονται σὲ ἀργὸ εἰρμολογικὸ μέλος, πρὸς τὸ αὐτόμελο «Τῶν οὐρανίων ταγμάτων». Μιὰ προσήλωση τοῦ μελοποιοῦ στὸ πρότυπο τοῦ Είρμολογίου τοῦ Πέτρου Λαμπαδαρίου, ὅπως ἐξηγήθηκε στὴ νέα μέθοδο.

Στοὺς στίχους: Νικόλαος Γεωργίου, Ἀλέξανδρος Καραΐσκος, Μιχαὴλ Μαντζούρης καὶ Igor Zirojevic.

7.

«Τὴν ἀνάπλασιν ἡμῶν...». Εἶναι τὸ Δοξαστικὸ τῶν Αἴνων τονισμένο σὲ ἥχο πλάγιο τοῦ πρώτου. Ἡ μελοποίησή του ἔχει πραγματοποιηθεῖ σύμφωνα μὲ τὸν ὄρισμὸ τοῦ Χρυσάνθου «οἱ δὲ ἐκκλη-

σιαστικοὶ μουσικοὶ συνοπτικῶς γράφωσι τὸ φαλλόμενον... ἐμι-
μοῦντο τὸν τρόπον τῶν διδασκάλων...».

8-9.

‘Η α' καὶ ή β' στάση τῶν ἀντιφώνων, οἱ φαλμοὶ ρβ' (102) καὶ ρμέ' (145), τὰ «τυπικά», φάλλονται στοὺς ἥχους πλάγιο τοῦ δ' καὶ β'
«ώς φάλλονται ἐν Ἀγίῳ Ὁρει».

“Εχει ἀποτυπωθεῖ καὶ ἐδῶ ή φαλτικὴ ἔρμηνεία παλαιοτέρων καὶ
νεωτέρων Ἀγιορειτῶν Πατέρων.

10.

‘Η γ' στάση τῶν ἀντιφώνων, οἱ «μακαρισμοί», συμπληρώνουν αὐτὴν
τὴν ἑνότητα (μαζὶ μὲ τὰ τυπικά) τῆς Θείας Λειτουργίας ποὺ δυστυχῶς πλέον σὲ λίγους «κοσμικοὺς» ναοὺς φάλλονται σὲ ἀντίθεση
μὲ τὸν δρισμὸν τοῦ Τυπικοῦ καὶ τὴν παράδοσην τοῦ Ἀγίου Ὁρους.
‘Η γ' ὡδὴ τοῦ α' κανόνος σὲ ἥχο δ', λέγετο, κατὰ τὸν εἰρμὸν «Τοὺς
σοὺς ὑμνολόγους» καὶ ή στ' ὡδὴ τοῦ β' κανόνος σὲ ἥχο πλάγιο τοῦ
δ' κατὰ τὸν εἰρμὸν «Ἴλασθητί μοι Σωτήρ», ἔχουν μελουργηθεῖ μὲ
βάση τὴν ἴδιαίτερη προφορικὴν παράδοση τῶν Ἀγιορειτῶν.

Στοὺς στίχους οἱ: Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης, Igor Zirojevic, Κων-
σταντῖνος Στεργίου, Μιχαὴλ Μαντζούρης, Λάμπρος Λιασῆς, Σω-
κράτης Ἀρπακουλάκης, Ἀλέξανδρος Καραϊσκος, Χρυσόστομος
Μελῆς καὶ Ἰωάννης Μπονάτσος.

11.

Τὸ Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου λήφομαι» εἶναι τονισμένο σὲ
ἥχο πλάγιο τοῦ α'. Εἶναι μιὰ μεγαλόπρεπη σύνθεση τοῦ Ἱερέως καὶ
νομοφύλακος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίας Μπαλασίου,
θαυμαστοῦ μελουργοῦ τοῦ β' ἡμίσεως τοῦ 17ου αἰώνα.

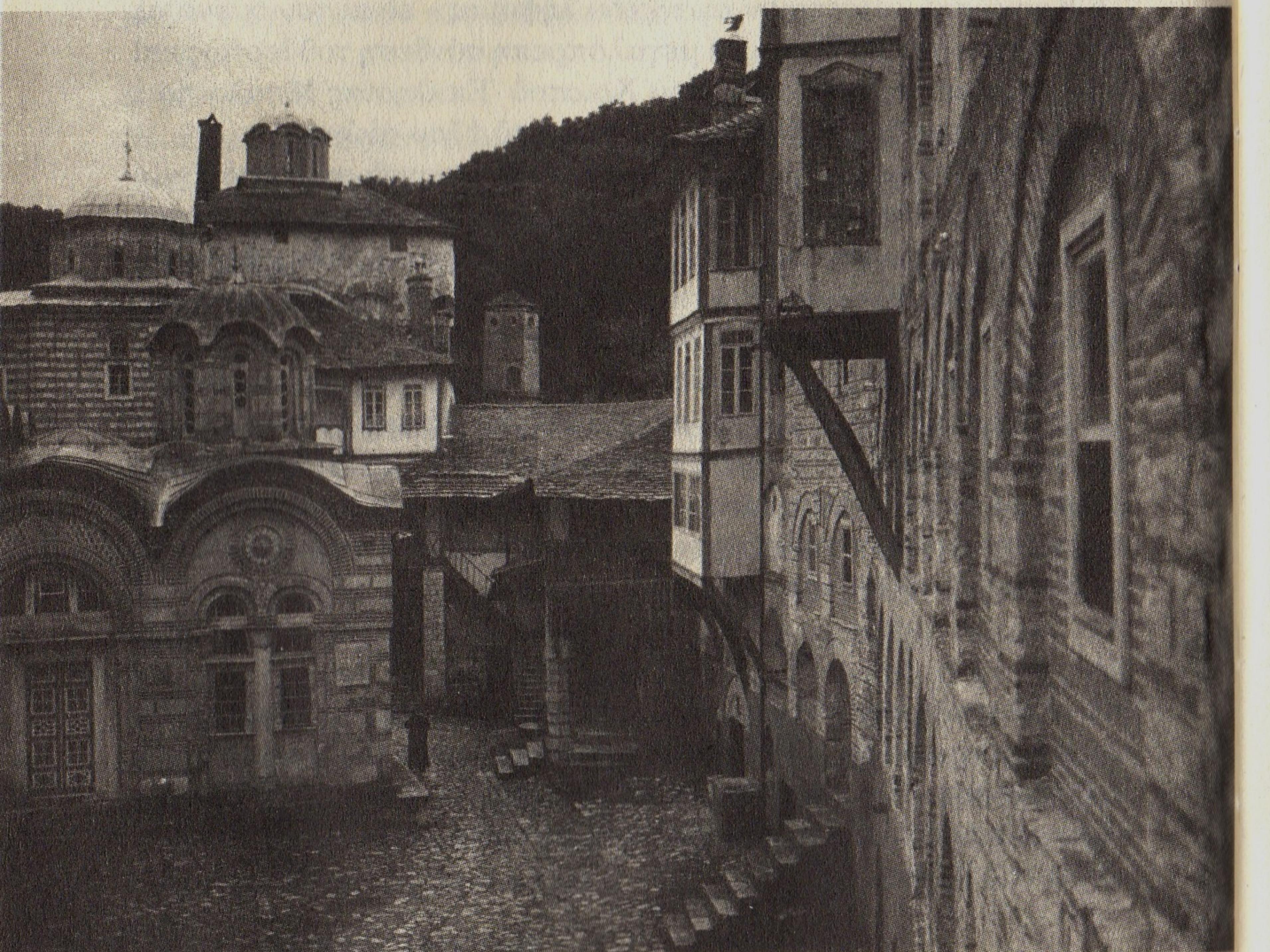
‘Ο Μπαλάσης μὲ τὴν μουσικὴν παιδεία κοντὰ στὸν σπουδαῖο
μουσικὸν τοῦ 17ου αἰώνα, τὸν Μητροπολίτη Νέων Πατρῶν Γερμανὸν
καὶ τὴν ἐμπειρία του στὴν ἔξήγηση παλαιότερων μελῶν μᾶς μετα-
φέρει καὶ στὸ Κοινωνικὸν αὐτὸν θέσεις τῶν Ἰωάννου Κουκουζέλη,
Ἰωάννου Κλαδᾶ, Μανουὴλ Χρυσάφη καὶ ἄλλων.

Χωρὶς ἔξαρσεις φωνητικές, συχνὲς ἐναλλαγὲς ἥχων, πολύπλο-
κες ρυθμικὲς ἀγωγὲς μπορεῖ καὶ παραδίδει ἔξοχες μουσικὲς σελί-
δες. Οἱ μονοφωνάρηδες Igor Zirojevic καὶ Νικόλαος Γεωργίου ἀπο-
δίδουν μὲ μεγαλοπρέπεια τὴν παρεμβολὴν τῶν λέγε καὶ πάλιν, πρὶν
τὸ κράτημα ποὺ συμπληρώνει τὴν σύνθεση, γιὰ νὰ δλοκληρωθεῖ μὲ
τὸ τελευταῖο ἀλληλούγια.

12.

Μὲ τὸ Μεγαλυνάριο τῆς ἑορτῆς δλοκληρώνεται αὐτὴ ή λειτουργικὴ
καὶ φαλτικὴ προσφορὰ στὴ θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς
Τριχερούσης. “Εχει τονισθεῖ σὲ ἥχο β', ὅπως τὸ φάλλει ὁ σεβαστὸς
γέροντας Δανιὴλ τῆς ἀδελφότητος τῶν Δανιηλαίων ἀπὸ τὰ Κατου-
νάκια τοῦ Ἀγίου Ὁρους.

Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης

1

΄Απολυτίκιον
΄Ηχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος

΄Η σεπτή Σου Εἰκόνα Τριχεροῦσα Πανάχραντε,
κρήνη ἵαμάτων ποικίλων ἀνεδείχθη τοῖς χρήζουσι,
καὶ παύει νοσήματα δεινά,

κινδύνους τε καὶ θλίψεις χαλεπάς.

καὶ λαμβάνομεν ἱάσεις παντοδαπὰς οὖ εὐλαβῶς βοῶμεν Σοι·

Χαῖρε Πανάσπιλε Ἄγνη, χαῖρε ἱατρὲ ἄμισθε,
χαῖρε ἡ φρουροῦσα ἔκτενῶς Μονήν Σου ταύτην Πάναγνε.

2

Στιχηρὰ προσόμοια εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα»
΄Ηχος α'. "Ω τοῦ παραδόξου θαύματος!

΄Εάν ἀνομίας παρατηρήσῃς, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται;
ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἔστιν.

"Ω τοῦ παραδόξου θαύματος!

ἡ Παρθένος Ἄγνη, ὡς σεπτὸν ἀγίασμα, Εἰκόνα τὴν Ἱεράν,
αὐτῆς ἀνέδειξεν, ἦν θαύματι τῷ σοφῷ,
Δαμασκηνῷ Τριχεροῦσα ὡνόμασται,
καὶ Σάββας ὁ εὐκλεής, πανευλαβῶς ἐκ Σιών μετεκόμισεν.

Ἄλλ’ ὡς Κεχαριτωμένη, Θεοτόκε Δέσποινα,
ἡμῖν δίδου ἀπαύστως, τὴν ταχεῖάν σου βοήθειαν.

Ἐνεκεν τοῦ ὄνοματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε· ὑπέμεινεν ἡ ψυχή
μου εἰς τὸν λόγον σου, ἥλπισεν ἡ ψυχή μου ἐπὶ τὸν Κύριον.

Βαβαὶ τῶν σῶν θαυμασίων Ἄγνή!

σὺ γὰρ ἐκ Σερβίας, ἀχθῆναι ηὐδόκησας, Εἰκόνα σου τὴν σεπτήν,
ταύτη τῇ Μάνδρᾳ σου, ἦς ὥφθης ὡς ἀληθῶς,
δι’ ἐνεργείας ἀρρήτου ὡς εὔσπλαγχνος, προστάτης καὶ κηδεμών,
καὶ καθηγήτειρα θεία βιώσῃ σοι·

Κεχαριτωμένη χαῖρε, Τριχεροῦσα Δέσποινα,
καταφύγιον μέγα, καὶ θερμὴ ἡμῶν ἀντίληψις.

Ἄπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός,
ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.

Τῆς σῆς Εἰκόνος τὴν ἔλευσιν, ὡδε Θεοτόκε,
ἱερῶς δοξάζομεν, ἐτήσιον ἔορτήν, πιστῶς σοι ἄγοντες·
εὔνοία σου γὰρ πολλῇ, καθηγουμένη ἡμῶν ἀναδέδειξαι,
καὶ πάντες μετὰ σπουδῆς, τῇ σῇ Εἰκόνι προσπίπτομεν κράζοντες·
Χιλιανδαρίου Χαῖρε, Τριχεροῦσα Δέσποινα,
ἀγαλλίαμα θεῖον, καὶ προπύργιον καὶ ἔφορος.

3

Στιχηρὰ προσόμοια. Ἡχος δ', λέγετος.
‘Ως γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Οτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτοῦ λύτρωσις·
καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

‘Ως τῇ θείᾳ Εἰκόνι Σου, Ιωάννης ὁ πάνσοφος,
προσπεσὼν τὴν ἵασιν τάχος ἔλαβε, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ Δέσποινα,
χειρὸς τῇ σῇ χάριτι, ἐκκοπείσης δολερῶς, ἦν ἡμῖν πλοῦτον ἔνθεον,
Κόρη δέδωκας, καὶ πηγὴν ἰαμάτων καὶ λιμένα,
σωτηρίας τοῖς τοῦ βίου, χειμαζούμενοις ταῖς θλίψει.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη,
ἐπαινέσατε αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.

Ο θεόφρων θεράπων σου, Σάββας Κόρη ὁ Ὁσιος,
τῇ Σερβίᾳ ἥγαγε θείᾳ νεύσει σου, ὡς θησαυρὸν ἀναφαίρετον,
τὴν θείαν Εἰκόνα σου, τῶν χαρίτων σου Ἄγνη,
ἢ τῇ Λαύρᾳ ἀπέκειτο,
πάλαι Δέσποινα, ὡς κειμήλιον ἄγιον καὶ γέρας,
Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου, καὶ φωτοφόρον διάδημα.

Οτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Τὴν ἀνάμνησιν ἄγουσα, τῆς ἐλεύσεως Ἀχραντε,
ἡ Χιλανδαρίου Μονὴ ἀγάλλεται, τῆς παναγίας Εἰκόνος σου,
ἥν ζῶον τὸ ἄλογον, ταύτην ἥγαγεν Ἅγνη,
ἥμιν χάριν παρέχουσαν, καὶ δεικνύουσαν,
ὅτι σὺ ἡμῶν πέλεις Θεοτόκε,
ἀρωγὸς καὶ ἡγουμένη, καὶ ἀσφαλὲς καταφύγιον.

4

Δοξαστικὸν τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ
Ἡχος πλ. β'.

Δόξα Πατρὶ καὶ Τιῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Σήμερον ἡ τοῦ ἀδύτου φωτὸς γεννήτρια, ἡ Θεοτόκος Παρθένος,
συγκαλεῖται ἡμᾶς, πρὸς ἔόρτιον αἴνεσιν, τῶν μεγαλείων αὐτῆς·
μεγάλου μυστηρίου γὰρ διάκονος φανεῖσα,
μεγίσταις δωραῖς εὔεργετεῖ ἡμᾶς ἐκάστοτε·
καὶ τὴν θείαν αὐτῆς Εἰκόνα, ἐκ Σιῶν δέδωκεν ἡμῖν,
ώς τε κυρίου ἐμφανές, καὶ δρατὴν στηλογραφίαν,
τῆς ἀοράτου πρὸς ἡμᾶς, προστασίας αὐτῆς καὶ ἀρωγῆς·
δι’ αὐτῆς παρέχει, ἀγιασμὸν καὶ ἐλεος,
καὶ ψυχῶν καὶ σωμάτων θεραπείαν, καὶ πᾶσαν δόσιν ἀγαθήν·
ἥν εὐλαβῶς προσκυνοῦντες, ἐκ ψυχῆς βοήσωμεν.
Ταύτην τὴν Μονὴν σου φύλαττε ἀεί, πιστῶς ἀνακειμένην σοι,
Τριχεροῦσα Πανύμνητε.

5

Ἰδιόμελον «μάθημα φαλλόμενον εἰς τὴν Λιτήν».
Ἡχος α'.

Εύφραίνου ἐν Κυρίῳ Μονὴ Χιλανδαρίου·
ἀγάλλου καὶ χόρευε, πίστει λαμπροφοροῦσα,
Τριχεροῦσαν τὴν Πανύμνητον, Καθηγουμένην καὶ Ἐφορόν,
ἐν κόλποις κατέχουσα ὡς θησαυρόν·
ἀπόλαβε τῶν θαυμάτων τὰς ἴάσεις καθιρῶσα·
καὶ βλέπε καταράσσοντα τῶν δαιμόνων τὰ θράση,
καὶ εὐχαρίστως τῷ Σωτῆρι ἀνάκραξον· Κύριε δόξα σοι.

6

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια.
Ἡχος πλ. α'. Χαῖροις ἀσκητικῶν.

Χαῖροις Παρθενομῆτορ Ἅγνη,
ἀὖλου ἀνθρακος λαβὶς ἡ πυρίμορφος, καθέδρα ἡ φωτοφόρος,
τοῦ βασιλέως Χριστοῦ, τῆς Ἁγίας δόξης οἶκος πάμφωτος·
πηγὴ ἡ ζωήρυτος, ἡ πηγάζουσα πάντοτε, ζωῆς τὸ νᾶμα,
καὶ ξηραίνουσα βόρβορον, πάσης θλίψεως, ἐπομβρίᾳ τῆς χάριτος·
κρήνη ἡ ἀναβλύζουσα, χρηστότητος πέλαγος,
Χιλανδαρίου τῆς Μάνδρας, τὸ ἀκατάσειστον στήριγμα,
Ἄγνη Τριχεροῦσα, ἡ τοῖς πᾶσιν αἰτουμένη, τὸ θεῖον ἐλεος.
Στίχ. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.

Β' ΔΙΣΚΟΣ

Πίστει καὶ εὐλαβείᾳ πολλῇ,
τῆς Δαμασκοῦ ὁ Ἰωάννης τὸ βλάστημα, προσπέσας τῇ σῇ Εἰκόνι,
τὴν ἐκκοπεῖσαν αὐτοῦ, δεξιὰν ἵαθη τῇ σῇ χάριτι·
διὸ καὶ ἀντίτυπον, τῆς χειρὸς αὐτοῦ Ἀχραντε, τοῦ ἔξαισίου,
εἰς ἀνάμνησιν θαύματος, ἀφιέρωσεν, ὡς θεράπων πιστότατος·
ἔνθεν ἐκ τούτου κέκληται, προσφόρως Πανύμνητε,
ἐκ τῶν πιστῶν Τριχεροῦσα, χάριν καὶ ἔλεος βλύζουσα,
τοῖς σπεύδουσι ταύτῃ, καὶ ὑμνοῦσι Θεοτόκε, τὰ μεγαλεῖά σου.
Στίχ. Μνησθήσομαι τοῦ ὄνοματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
Σάββας ὁ θεηγόρος ποιμήν, Πνεύματι θείῳ Θεοτόκε κινούμενος,
μετήνεγκεν ἐκ τῆς Λαύρας, τὴν σὴν Εἰκόνα Ἄγνη,
τοῦ Ἡγιασμένου Σάββα Δέσποινα, ὡς δῶρον οὐράνιον,
τῇ Σερβίᾳ γηθόμενος, ἐξ ἣς Παρθένε, παραδόξως μετήνεκται,
εὐδοκίᾳ σου, εἰς τὸ Ὅρος τοῦ Ἀθωνος, πάλαι καὶ τεθησαύρισται,
ώς θεῖον κειμήλιον, Χιλανδαρίου τῇ Μάνδρᾳ,
αἷνον ἀδούσῃ σοι ἅπαυστον,
ἢ δίδου ἀπαύστως, εὐφροσύνην καὶ εἰρήνην, καὶ θεῖον ἔλεος.

1

Δοξαστικὸν εἰς τὸν στίχον. Ἡχος πλ. δ'.

Δόξα Πατρὶ καὶ Γεῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τίς ἐπαξίως ὑμνήσει, τῆς πρὸς ἡμᾶς σου προνοίας τὸ μέγεθος,
Θεοτόκε Ἄειπάρθενε, ὅτι δέδωκας ἡμῖν θησαυρὸν ἀνελλιπῆ,

καὶ ταμεῖον ἀκένωτον, τῶν ψυχοτρόφων ἀγαθῶν,
τὴν ὑπέρτιμον Εἰκόνα σου.

ἢ πίστει προσπίπτοντες, ἐκτενῶς βοῶμεν σοι.

Ως πάλαι τῷ θείῳ Ἰωάννῃ, τὴν σὴν χάριν ἐβράβευσας,
οὕτω καὶ ἡμῖν μὴ παύσῃ παρέχουσα,
τὰς δωρεὰς τῆς προστασίας σου,
πρὸς εὐφροσύνην τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

2

Ἀπολυτίκιον

Ἡχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὴν θείαν Εἰκόνα σου, ἐκ Παλαιστίνης ἡμῖν, ὁ Σάββας ὁ ἐνθεος,

ἢν Τριχεροῦσαν Ἄγνη, καλοῦμεν μετήνεγκεν·

ἢνπερ Χιλανδαρίου, ἡ Μονὴ κεκτημένη,
ὑμνον σοι Θεοτόκε, ἀναμέλπει βοῶσα·

Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

3

Μετὰ τὴν ά. Στιχολογίαν, Κάθισμα.
Ὕχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὴν θείαν σου Μορφήν,

Ίωάννης δὲ θεῖος, ως χάριτος πολλῆς, κεκτημένος ταμεῖον,
πιστῶς αὐτῇ προσέπεσε, καὶ τὴν ἴασιν ἔλαβεν·
ἥν Πανάχραντε, πανευλαβῶς προσκυνοῦντες, κομιζόμεθα,
τὴν ἐξ αὐτῆς προϊοῦσαν, οὐράνιον δύναμιν.

4

Μετὰ τὴν β́. Στιχολογίαν, Κάθισμα.
Ὕχος γ́. Τὴν ώραιότητα.

Σάββας δὲ Ὅσιος, Ἀγνὴ θεράπων σου, ως δῶρον τίμιον,
τὸ σὸν Ἐκτύπωμα, ἐκ Παλαιστίνης εὐλαβῶς, μετήγαγε Θεοτόκε,
ύπερφαῖνον ἄπασι, τῆς λαμπρᾶς προμηθείας σου,
χάριν τὴν ἀέναον, τῇ σεπτῇ κληρουχίᾳ σου,
δὲ πίστει προσκυνοῦντες βοῶμεν· χαῖρε Παρθένε Τριχεροῦσα.

5

Κοντάκιον.

Ὕχος πλ. δ́. Τῇ ύπερμάχῳ.

Τῇς Θεοτόκου τὴν εἰκόνα τὴν πανσέβαστον
“Η Τριχεροῦσα ξένῳ θαύματι ὡνόμασται

Προσκυνήσωμεν ἐν πίστει καὶ εὐλαβείᾳ.
Ἄλλ’ ὁ Κόρη τὴν Μονήν σου ταύτην φύλαττε
Ἄπὸ πάσης συμφορᾶς καὶ περιστάσεως
ἐκβοῶσαν σοι, χαῖρε πάντων ἀντίληψις.

‘Ο Οἶκος.

Ἄνωθεν ἡ Εἰκών σου,
λαμπρυνθεῖσα σῇ δόξῃ, δεδώρηται ἡμῖν Θεοτόκε·
ἡ προσιόντες πίστει πολλῇ,
τῶν πολλῶν σου τρυφῶμεν ἀντιλήψεων,
καὶ ὅμνον χαριστήριον, προσφέρομέν σοι ἐκβοῶντες·
Χαῖρε Ἄγγελων ἡ θυμηδία

Χαῖρε ἀνθρώπων ἡ προστασία
Χαῖρε τοῦ Σωτῆρος καθέδρα περίδοξος
Χαῖρε τῆς Μονῆς σου προστάτις καὶ ἔφορος
Χαῖρε ὅτι ἡμῖν δέδωκας τὴν Εἰκόνα σου Ἀγνή
Χαῖρε ὅτι βλύζεις ἄπασιν εὔσπλαγχνίας τὴν πηγήν

Χαῖρε Χιλανδαρίου πολυτίμητον γέρας
Χαῖρε παντὸς τοῦ Ἀθω φύλαξ σκέπη καὶ κέρας

Χαῖρε Θεὸν ἀρρήτως κυήσασα
Χαῖρε χαρᾶς τὰ πάντα ἐμπλήσασα
Χαῖρε ἡμᾶς ἀσφαλῶς ὁδηγοῦσα
Χαῖρε τοῦ σοῦ κλήρου ἡ προνοοῦσα
Χαῖρε πάντων ἀντίληψις.

Συναξάριον.

Τῇ ιβ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐτήσιον σύναξιν ἐπιτελοῦμεν εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς ἐπονομαζομένης «Τριχερούσης», ἣς ἡ ἀγία καὶ θαυματουργὸς Εἰκὼν τεθησαύρισται ἐν τῇ Ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ, Μονῇ τοῦ Χιλιανδαρίου.

Στίχ. Εἰκών σου Ἅγνη ὡς θεία μυροθήκη
Δέδοται ἡμῖν ἐκ Παλαιστίνης πάλαι.
Τριχερούσης δυοκαιδεκάτη ἦξιν ὅδε ἀείδω.

Ταῖς αὐτῆς ἀγίαις πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός,
ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἄμην.

6

Στιχηρὰ προσόμοια εἰς τοὺς Αἴνους
Ἄχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ.
αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.

Τῆς σῆς ἀγίας Εἰκόνος πανηγυρίζομεν τὴν ἔλευσιν Παρθένε,
καὶ θαυμάτων τὴν χάριν· ἐλήλυθε γὰρ ὅδε νεύσει τῇ σῇ,
καὶ χαρᾶς πολλῆς ἔπλησε,
Χιλιανδαρίου τὴν Μάνδραν τὴν παρὰ σου,
ἔκλεγεισαν εἰς κατάπαυσιν.

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος.
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Ο Ἰωάννης ὁ θεῖος τῆς Δαμασκοῦ ὁ φωστήρ,
τὴν ἐκκοπεῖσαν χεῖρα, ἰαθεὶς παραδόξως,
παρὰ τῆς σῆς Εἰκόνος Μῆτερ Ἅγνη, εὐλαβῶς ἐναπέθετο,
ταύτην τῇ Λαύρᾳ τοῦ Σάββα τοῦ θαυμαστοῦ,
ώς κειμήλιον οὐράνιον.

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ.
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.

Ο Ἱεράρχης Κυρίου Σάββας ὁ ἔνθεος, τὴν σὴν σεπτὴν Εἰκόνα,
τῇ Σερβίᾳ κομίσας, ἐνέπλησε τοὺς πάντας Κόρη χαρᾶς,
καὶ ἐκεῖθεν ἐλήλυθε, Χιλιανδαρίου τῇ Μάνδρᾳ τρόπῳ καινῶ,
Μοναστῶν εἰς περιποίησιν.

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις.
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Ωσπερ γυνή τις ὀφθεῖσα τοῖς ἐπελθοῦσιν ἔχθροῖς,
καὶ ἀφανὴς ἐξ τούτων, γεγονυῖα Παρθένε,
ἐδήλωσας τοῖς πᾶσι τὴν πρὸς ἡμᾶς,
θαυμαστὴν προστασίαν σου,
ἥν μηδαμῶς ἀντανέλῃς ὡς συμπαθής,
ἐκ τῆς ποίμνης σου δεόμεθα.

Δοξαστικὸν εἰς τοὺς Αἴνους

Δόξα Πατρὶ καὶ Τίῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Kai νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τὴν ἀνάπλασιν ἡμῶν, τῷ σῷ τόκῳ εἰργάσω,
έκ τῆς πάλαι φθορᾶς, Θεοτόκε Παρθένε·

τὸν γὰρ Χριστὸν τεκοῦσα, ξένων ἀληθῶς μυστηρίων,
ἔργαστήριον ὥφθης, ώς τῷ Θεῷ ἐκλελεγμένη·

νῦν δὲ καινῶν πραγμάτων, ἡξίωσας ἡμᾶς,

διὰ τῆς θείας σου Εἰκόνος, χαριτωθείσης τῇ ἐπισκιάσει σου·
ἐναργεστέραν γὰρ δι' αὐτῆς, τὴν σὴν προστασίαν πεποίηκας,
σωτηρίους δόσεις ἡμῖν παρέχουσα.

Ἄλλ' ὡς Παντευλόγητε, Κεχαριτωμένη Κόρη,
ἀπαύστως ἱκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Α' στάση τῶν τυπικῶν

Ψαλμὸς οβ'(102)

Ἐντονος πλ. δ'.

Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον.

Εὐλογητὸς εῖ, Κύριε.

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον,

καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.

Τὸν εὐ̄ιλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου,
τὸν ἴωμενον πάσας τὰς νόσους σου.

Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωήν σου,
τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.

Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου·
ἀνακαινισθήσεται ώς ἀετοῦ ἡ νεότης σου.

Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος,
καὶ κρῖμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις.

Ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ,
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.

Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος·
οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ.

Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, ἐποίησεν ἡμῖν,
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.

“Οτι κατὰ τὸ ὄψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς,
ἐκραταίωσε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τὸν φοβουμένους αὐτόν.

Καθ' ὅσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.

Καθὼς οἰκτείρει πατὴρ υἱούς,
ώκτείρησε Κύριος τὸν φοβουμένους αὐτόν,
ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν, ἐμνήσθη ὅτι χοῦς ἐσμεν.

“Ἀνθρωπος, ωσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ,
ώσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὗτως ἐξανθήσει.

“Οτι πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει,
καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.

Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος,
καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.

Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοῖς υἱῶν,
τοῖς φυλάσσουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ,
καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.

Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ,
καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.

Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ Ἀγγελοι αὐτοῦ,
δυνατοὶ ἴσχυἱ, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.

Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις αὐτοῦ,
λειτουργοὶ αὐτοῦ, οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ.

Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ,
ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ.

Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον.

Δόξα Πατρὶ καὶ Τίῳ καὶ Ἅγιῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἐντός μου, τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.
Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

9

Β' στάση τῶν τυπικῶν

Ψαλμὸς ριμε' (145). Ἡχος β'.

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Τίῳ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι.

Αἶνει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον· αἰνέσω Κύριον ἐν τῇ ζωῇ μου·
φαλῶ τῷ Θεῷ μου ἔως ὑπάρχω.

Μή πεποίθατε ἐπ' ἄρχοντας, ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων,
οἵς οὐκ ἔστι σωτηρία.

Ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ.

Μακάριος, οὗ δὲ Θεὸς Ἰακὼβ βοηθὸς αὐτοῦ,
ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ.

Τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα,
ποιοῦντα κρῖμα τοῖς ἀδικουμένοις, διδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσι.

Κύριος λύει πεπεδημένους·

Κύριος σοφοῖ τυφλούς·

Κύριος ἀνορθοῖ κατερράγμένους·

Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους·

Κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους.

Ὥρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται, καὶ ὀδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ.

Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ Θεός σου,

Σιών, εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Kai nūn kai ἀεὶ kai eis toὺs aiῶnas tῶn aiῶnωn. Ἄμην.

*Ο μονογενὴς Γίδες καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων,
καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν,
σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας,
ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθείς τε, Χριστὲ ὁ Θεός,
θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἰς ὃν τῆς ἀγίας Τριάδος,
συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι,
σῶσον ἡμᾶς.*

10

*Γ' στάση τῶν ἀντιφώνων
Οἱ Μακαρισμοί
Ἡχος δ'.*

Ο Εἰρμός. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

*Ἐν τῇ βασιλείᾳ σου μνήσθητι ἡμῶν,
Κύριε, ὅταν ἔλιθης ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.*

*Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι,
ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.*

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

Μακάριοι οἱ πρᾳεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

*Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην,
ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.*

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

*Ίδόντες ἐν θρόνῳ Ἡγουμένου, τὴν θείαν Εἰκόνα σου Ἅγνη,
καὶ τὸ σεπτόν σου βούλημα, οἱ Μονασταὶ ὡς ἔμαθον,
σὲ ὁδηγὸν καὶ ἔφορον, διὰ παντὸς ἔσχον Δέσποινα.*

*Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,
ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.*

*Χριστὸν ἐν ἀγκάλαις σου ὡς βρέφος,
κρατοῦσαν ὁρῶντες σε Ἅγνη,
ἐν τῇ σεπτῇ Εἰκόνι σου, βοῶμέν σοι Πανύμνητε.
τούτῳ ὡς Μήτηρ λάλησον, ὑπὲρ ἡμῶν λόγον κρείττονα.*

*Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί,
ὅτι αὐτοὶ νίοι Θεοῦ κληθήσονται.*

*Ἐπλήσθη χαρᾶς ὁ Ἰωάννης, τυχὼν θεραπείας τῆς χειρός,
Παρθένε τῇ σῇ χάριτι, καὶ τὴν σεπτὴν Εἰκόνα σου,
ὡς ἱερὸν θησαύρισμα, διαφερόντως τετίμηκε.*

*Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν δικαιοσύνης,
ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.*

*Ρεόντων ἀνύψωσον τὸν νοῦν μου,
πρὸς κάλλος τῶν ἄνω ἀγαθῶν,
καὶ τὴν ψυχήν μου λάμπρυνον, φωτὶ τῷ θείῳ Ἀχραντε,
ὡς ἀν παθῶν τὴν ζόφωσιν, ὀλοσχερῶς ἀποκρούσωμαι.*

΄Ηχος πλ. δ'.

΄Ο Ειρμός. Ιλάσθητί μοι Σωτήρ.

Μακάριοί ἔστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς, καὶ διώξωσι,
καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ρῆμα καθ' ὑμῶν, ψευδόμενοι ἔνεκεν ἐμοῦ.

Ρόδον καθάπερ τερπνόν, ἀρωματίζει ἔκάστοτε,
ἐπιφοιτήσει τῆς σῆς, προνοίας Πανάχραντε,
Εἰκών σου ἡ πάντιμος,

ἡμῖν καθ' ἔκάστην, μυστικῶς τὴν θείαν χάριν σου.

Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε,
ὅτι δὲ μισθὸς ὑμῶν, πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

΄Ο Σάββας ὁ Ἱερός, ὁ τῆς Σερβίας διδάσκαλος,
δσίαις Κόρη χερσίν, ἐκ Σιών μετήγαγεν,
ἡμῖν τὴν Εἰκόνα σου,
πάντας Τριχεροῦσα, ἀγιάζουσαν τῇ δόξῃ σου.

Δόξα Πατρὶ καὶ Τίῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Σκέπην καὶ τεῖχος στερρόν, Χιλανδαρίου ἡ Μάνδρα σε,
κατέχουσα ἀληθῶς, αἶνον χαριστήριον,
Κόρη ἀναμέλπει σοι, ἀεὶ καρπουμένη,
τῆς προνοίας σου τὰς χάριτας.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Τῆς σῆς Εἰκόνος Ἄγνή, ἡ Τριχεροῦσα ὄνόματι,
τὴν ἔλευσιν ἐν χαρᾶ, ὡδε ἐορτάζομεν,
εὐχαρίστοις ἄσμασιν, ἐορτὴν Παρθένε,
ἔτησίαν συγκροτοῦντες σοι.

11

Κοινωνικόν
΄Ηχος πλ. α'.

Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι
καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.
Ἄλληλούϊα.

12

Μεγαλυνάριον.
΄Ηχος β'.

΄Η Χιλανδαρίου χαίρει Μονή,
ἔχουσα ἐν κόλποις, τὴν Εἰκόνα σου τὴν σεπτήν,
ἥτις Τριχεροῦσα, Παρθένε ἐπεκλήθη,
ἥν πίστει προσκυνοῦντες, σὲ μεγαλύνομεν.

‘Η Υπεραγία Θεοτόκος, μὲ τὴν μητρική της πρόνοια, φρόντισε ὅχι μόνο νὰ δοθεῖ τὸ Ἅγιον Ὀρος ὡς κατοικία τῶν μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ πλουτιστεῖ μὲ πολλές εἰκόνες τῆς παναγίας μορφῆς Τῆς, ποὺ ἔφτασαν στὸν Ἱερὸν Ἀθωνα ἀπὸ διάφορες περιοχές τῆς οἰκουμένης.

Ἐτσι, στὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Χιλιανδαρίου, θησαυρίζεται καὶ μία εἰκόνα ἔξαιρετικῆς καλλονῆς, καὶ μεγάλων διαστάσεων (111 X 91 ἔκ.), μὲ τὴν ἐπωνυμία «Τριχεροῦσα».

Ἡ ὀνομασία αὐτὴ ὀφείλεται στὸ τρίτο, ἀσημένιο χέρι, ποὺ προβάλλει ἀπὸ τὸ χρυσοποίικιλτο μαφόριο, στὸ «πουκάμισο» – τὴν ἀργυρεπίχρυση ἐπένδυση – τῆς εἰκόνας, λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ δεξὶ χέρι τῆς Παναγίας.

Τὸ τρίτο αὐτὸ χέρι προστέθηκε ἀπὸ τὸν ὅσιο Ἰωάννη τὸν Ὑμογράφο, τὸν Δαμασκηνό (†4.12.776), γιὰ νὰ θυμίζει τὸ θαῦμα τῆς συγκεκριμένης εἰκόνας.

Ἀπὸ δόλο καὶ φθόνο, δὲ χαλίφης τῆς Δαμασκοῦ Οὐαλὶδ ἔκοψε τὸ δεξὶ χέρι τοῦ «πρωθυπουργοῦ» του Ἰωάννη (κατὰ κόσμον Ἰωάννη Μανσούρ), γιατὶ τάχα αὐτὸς ὑποκινοῦσε ἔξέγερση ἐναντίον του. Ὁ Ἰωάννης, κρατῶντας τὸ κομμένο του χέρι, γονατιστὸς προσευχόταν μπροστὰ σ' αὐτὴν τὴν εἰκόνα, ποὺ ἦταν οἰκογενειακό τους κειμήλιο καὶ ἡ Παναγία, θαυματουργῶντας, συγκόλλησε τὸ χέρι στὴ θέση του, ὅπου φαινόταν ἡ κοπὴ μέχρι τὸν θάνατο τοῦ Ἰωάννη.

Τὸ φοβερὸ αὐτὸ θαῦμα ἔγινε γνωστό, καὶ συγχρόνως ἀποδείχτηκε ὅτι οἱ κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Ἰωάννη ἦταν σκευωρία τοῦ εἰκονομάχου αὐτοκράτορα τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως Λέοντος Γ' τοῦ Ἰσαύρου.

Ὕστερα ἀπὸ αὐτά, ὁ Ἰωάννης προσκόλλησε τὸ τρίτο χέρι στὴν θαυματουργὴ εἰκόνα, καὶ, παίρνοντάς την μαζί του, ἐγκατέλειψε τὴν ἐγκόσμια τιμὴ καὶ δόξα καὶ ἔγινε μοναχὸς στὴν Λαύρα τοῦ Ἀγίου Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου (†5.12.532), στὴν Παλαιστίνη.

Αὐτὸς εἶναι ὁ γνωστὸς ἄγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, καὶ ἀπὸ τότε ἡ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ὀνομάστηκε «Τριχεροῦσα».

Ἄργοτερα, ὅταν ὁ ἄγιος Σάββας, ὁ κτίτορας τῆς Μονῆς μας, ὡς μοναχός, ἐπισκέφτηκε κατὰ τὸ ἔτος 1217 τούς Ἀγίους Τόπους καὶ τὸ μοναστήρι τοῦ παλαιοῦ ὁμωνύμου του ἀγίου Σάββα τοῦ Καππαδόκη, δέχθηκε ἀπὸ τὴν ἐκεῖ ἀδελφότητα, τρία πολύτιμα δῶρα: τὴν ἡγουμενικὴ ράβδο, ὅπως εἶχε προφητεύσει ὁ ἄγιος Σάββας, τὴν εἰκόνα τῆς «Γαλακτοφούσης», ποὺ βρίσκεται στὸ Ι. Κελλὶ τῶν Καρυῶν τοῦ Ἀγίου Ὀρούς καὶ ὀνομάζεται «Τυπικαριό», καὶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα, τὴν «Τριχεροῦσα».

Καὶ τὰ τρία αὐτὰ κειμήλια σώζονται καὶ θησαυρίζονται μέχρι σήμερα ἐδῶ. Ἡ «Τριχεροῦσα» μάλιστα κατέχει τὸν ἡγουμενικὸ θρόνο μέσα στὸ περίλαμπρο Καθολικό, τὸν κεντρικὸ ναὸ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν μετανοίας. Τὸ ὑπερπολύτιμο «πουκάμισό» της εἶναι κατάφορτο ἀπὸ 5.000 πολύτιμους καὶ ἡμιπολύτιμους λίθους.

Μέχρι τὸ 1347, ἡ «Τριχεροῦσα» κατεῖχε περίοπτη θέση στὸ σύνθρονο τοῦ ἀγίου Βήματος τοῦ Καθολικοῦ, ἐκεῖ ὅπου τὴν εἶχε το-

ποθετήσει ό ἄγιος Σάββας. Τότε ό κράλης Στέφανος Δουσάν ἔλα-
βε, ώς εύλογία τῆς Μονῆς, τὴν ἀγία εἰκόνα, ποὺ μέχρι τὰ τέλη τοῦ
14ου αἰ. ἔμεινε στὴν Μονὴ Στουντένιτσα.

Ἐκτοτε, φορτωμένη σὲ ἔνα ὑποζύγιο, ὅνο ἡ ἡμίονο, φεύγει ἀπὸ
τὴν Σερβία, καὶ ἐπιστρέφει στὸ Χιλιανδάρι. Στὴν θέση ποὺ ἔφτα-
σε τὸ ἀγαθὸ ζῶο μὲ τὸ ὑπερπολύτιμο φορτίο του ὑπάρχει προ-
σκυνητάρι, μὲ τοιχογραφημένη τὴν ἴστορία τῆς ἀγίας εἰκόνας.

Ξαναενθρονίζεται ἡ εἰκόνα στὸ σύνθρονο, ἀλλὰ σὲ περίοδο
δξύνσεων καὶ κρίσεως στὴν Μονὴ, θαυματουργικὰ καὶ πάλι, βγαί-
νει ἀπὸ τὸ ἱερὸ καὶ καταλαμβάνει αὐτή, μόνη, τὴν θέση τοῦ ἥγου-
μενικοῦ θρόνου.

Ως γνωστόν, τὸ Χιλιανδάρι πανηγυρίζει τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτό-
κου, τὴν εἴσοδο δηλαδὴ τῆς τριετοῦς Παρθένου στὰ ἄδυτα τοῦ
Ναοῦ τῶν Ἱεροσολύμων. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐξῆλθε, ἔγκυος ἦδη, γιὰ νὰ μνη-
στευθεῖ τὸν ἄγιο Ἰωσήφ, ὥστε νὰ συντελεσθεῖ τὸ μέγα μυστήριο
τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως.

Τώρα, στὸ Χιλιανδάρι, ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ Ἅγια τῶν Ἅγίων, γιὰ
νὰ διευθύνει μητρικῶς τὴν ἴστορία τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου της καὶ
τὴν σωτηρία τῶν μοναζόντων σ' αὐτό.

Στὴν θέση αὐτὴν δέχεται τὴν «μετάνοια» τῶν διακονητῶν της
ἀλλὰ καὶ τὴν προσκύνηση ἀπὸ τούς εὔσεβεῖς καὶ ὅλους τούς μο-
ναχούς τοῦ Ἅγιου Ὀρούς, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ ἐξαίρετο θησαυρό.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ παρελθόντος 20οῦ αἰ., τὸ ἔτος 1993
ἡ «Τριχεροῦσα» ἐξῆλθε στὴ συμβασιλεύουσα Θεσσαλονίκη, ὅπου
ἀπέλαβε μεγίστων τιμῶν ἀπὸ τὸν εὔσεβη ὁρθόδοξο λαό.

Τὸ ἔτος 1997 ἐπίσημο ἀντίγραφο τῆς «Τριχερούσης», μεταφέρ-
θηκε ἀπὸ ἀγιορειτικὴ ἀντιπροσωπεία στὴν Σερβία, ὅπου προσκυ-
νήθηκε μὲ κάθε λαμπρότητα, σὲ πολλές πόλεις, ἐνισχύοντας τὸν
πολύπαθο καὶ μαρτυρικὸ Σερβικὸ ὁρθόδοξο λαό.

Τώρα, μὲ τὴν ἔκδοση τοῦ παρόντος μαγνητικοῦ δίσκου CD δια-
δίδεται εὐρύτερα ἡ Ἱερὰ Παράκλησις πρὸς τὴν Ὑπεραγία Θεοτό-
κο, διὰ τῆς Ἱερᾶς εἰκόνος τῆς «Τριχερούσης».

Καὶ ἔτσι ἡ «Ἡγουμένη» τοῦ Ἅγιου Ὀρούς καὶ ὅλως ἴδιαιτέρως
τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν μετανοίας, τῆς Βασιλικῆς καὶ Πατριαρχικῆς Μονῆς
τοῦ Χιλιανδαρίου, θὰ εὐλογεῖ τὸν κάθε εὐλαβούμενο τὴν ἀγία
Της μορφή, ποὺ ἐπικαλεῖται τὴν θεομητορικὴ καὶ στοργικὴ Της
βοήθεια.

μ. Πορφύριος Σιμωνοπετρίτης

HYMNS TO THE MORE-THAN-HOLY THEOTOKOS
CALLED THE TRICHEROUSA

SUNG BY A CHOIR OF CANTORS
Choir-Leader: *Constantinos Angelidis*

ΜΜΧ

SACRED MONASTERY OF CHILANDARI
MOUNT ATHOS 2005

Most holy Abbot Archimandrite Dominus Moysis and the other Fathers of the Holy, Royal, Patriarchal and Stavropegic Monastery of Chilandari on the Holy Mountain, children in the Lord beloved of our Humble Self, grace be with your Holinesses and peace from God.

Nurturing in our inner parts a constant paternal affection for your Holy and revered Royal, Patriarchal and Stavropegic Monastery of Chilandari, stricken some months ago by a destructive fire, with great pleasure we received your letter in which you request our Patriarchal blessings upon the forthcoming publication on digital discs of parts of the sacred service of your protectress par excellence, Our Lady the Theotokos Tricherousa.

This action on your part, children beloved in the Lord, brought comfort to our heart, in the realisation that in spite of the disaster of the voracious fire which has occurred, you are not daunted in a state of destructive defeatism, but continue in faith and hope in the Lord on the creative course of your ascetic life.

We are convinced that your music-loving endeavour will give support to many souls who love the Theotokos and will strengthen the love of the faithful for the Monastery of your repentance, given, moreover, what we trust will be the successful work done, and by reason of the direction of the Byzantine choir by the distin-

guished most talented musician First Cantor Mr Constantinos Angelidis.

Therefore, congratulating all of you who have inspired and carried out this fine initiative, we most willingly give the paternal prayers and Patriarchal blessing of our Humble Self for the perfect completion of the digital publication, beneficial in so many ways, of the service of the More Honoured than the Cherubim, Our Lady Tricherousa; may her maternal intercessions to the Lord who loves mankind, with those of your Holy Fathers and Founders Symeon and Sabbas, be a life-long provision for the living out, in the love of God, of the purpose for which you left your earthly homeland and entered the Garden of Our Lady the Theotokos.

And may the grace and mercy of Our Lord Jesus Christ be with you all.

βδ' Ὀκτωβρίου ιδ'

Ιωάννης Διογός Δρόνεύλης

2004 October 14

FOREWORD BY OUR ABBOT
ARCHIMANDRITE DOMINUS MOYSIS

Most devout brethren and children beloved in the Lord,

You now have in your hands and can listen to the singing which is included in the present CD, entitled 'Hymns to the More-than-Holy Theotokos Called the Tricherousa'.

Having received, to begin with, the revered blessing of our venerated All-Holy Ecumenical Patriarch Dominus Dominus Bartholomaios, we compiled the present anthology of hymns to the Tricherousa. This icon of the Mother of God, called the Tricherousa, kept as a treasure for centuries in the Holy Monastery of our repentance, the Royal and Stavropegic Monastery of Chilandari, enjoys great honour, both on the Holy Mountain and in Greece, Serbia, and all the Orthodox Church.

Appreciating, therefore, the devotion of the Christian Body to the Tricherousa, and through this to Our Lady the Theotokos herself, we have decided to put into circulation the present discs, so that honour to the icon should be spread abroad and our traditional church music should be further strengthened among the Orthodox, and particularly the Serbs.

Moreover, the present publication comes as an intercession and a consolation of our Holy Monastery, recently afflicted by an all-de-

vouring and pitiless fire. The thanks of the brotherhood of Chilandari to all those who have in a variety of ways given their support in the terrible trial now in the past are many.

On the contributors to this publication, the distinguished musician Mr Constantinos Angelidis and the Byzantine choir, the equally distinguished musician Mr Igor Zirojevic, the monastic brotherhood of Elder Spyridon Mikraghiannanitis, and Elder Daniel of the brotherhood of the Danielaeans, and everyone else, from the depths of our hearts we invoke the prayers of the More-than-Holy Theotokos by the grace of this holy icon of the Tricherousa and the intercessions of our holy founders Sabbas and Symeon to our God in Trinity, eternally glorified by the angels.

Αρχιμανδρίτης Μούσης

CHANTS SUNG

DISC 1

1. "Your revered icon..." 1.26
Dismissal hymn. First mode. The stone being sealed.
2. "O the strange miracle...", "Hail to your wonders,
 Pure One...", "The coming of your icon..." 11.45
*Stichera prosomoia to the 'Lord, I have cried...'
 First mode. 'O the strange miracle...'.*
3. "As by your divine icon...",
 "Your godly-minded servant...", "Observing the memory..." 6.22
Stichera prosomoia. Forth mode, legetos. 'As noble among the martyrs...'.
4. "Today the mother of the unfading light..." 19.31
Doxastikon of Great Vespers. Second plagal mode.
5. "Rejoice in the Lord..." 14.10
*Idiomelon mathema, sung in the Lite
 First mode from Ke ("tetraphonos").*
6. "May you rejoice, Pure Virgin Mother...",
 "In great faith and devotion...", "Savvas the shepherd
 who spoke of God..." 10.06
*Stichera prosomoia to the verse.
 First plagal mode. 'May you rejoice in ascetics...'.*

DISC 2

1. "Who will worthily hymn you?" 6.44
Doxastikon to the verse. Fourth plagal mode.
2. "Your divine icon..." 1.47
Dismissal hymn. Fourth mode. 'Swiftly hasten...'
3. "Your divine form..." 1.53
*Kathisma after the first stichologia.
 First mode. 'Your tomb, O Saviour...'*
4. "Sabbas the Holy One..." 2.22
Kathisma after the second stichologia. Third mode. 'The beauty...'
5. The Kontakion, the Oikos, and the Synaxarion 3.36
6. "We celebrate your holy icon...", "John the holy one...",
 "The Hierarch of the Lord...", "Like a certain woman..." 7.07
Stichera prosomoia to Lauds. First mode. 'Of the heavenly ranks...'
7. "Our making anew..." 6.43
Doxastikon of Lauds. First plagal mode.
8. First stasis of the typika. 5.10
Fourth plagal mode.

9. Second stasis of the typika. “The only-begotten Son...”	3.48
<i>Second mode.</i>	
10. The third stasis of the antiphons: the Beatitudes . . .	5.07
<i>The third ode of the first canon in the fourth mode, legetos, and the sixth ode of the second canon in the fourth plagal mode, “triphonos”.</i>	
11. “I will take the cup of salvation...”	17.30
<i>Communion hymn, chant of the priest Balasios. First plagal mode.</i>	
12. “The Monastery of Chilandari rejoices...”	1.08
<i>Megalynarion. Second mode.</i>	

The choir consists of the following (in alphabetical order):

Sokratis Arpakoulakis, Ioannis Bonatsos, Nikitas Ibrahim Daas, Nikolaos Georgiou, Alexandros Karaïskos, Polyvios Karaolidis, Constantinos Lanaras, Lambros Liasis, Mikhail Mantzouris, Chrysostomos Melis, Fr Christian Mirea, Damianos Serefoglou, Constantinos Stergiou, Igor Zirojevic.

Directed by First Cantor Constantinos Angelidis, teacher of the cantor's art.

With the participation of the Reverend Archimandrite Fr Theophilos Bougioulekas.

Canonarchs: Constantinos Constantatos.

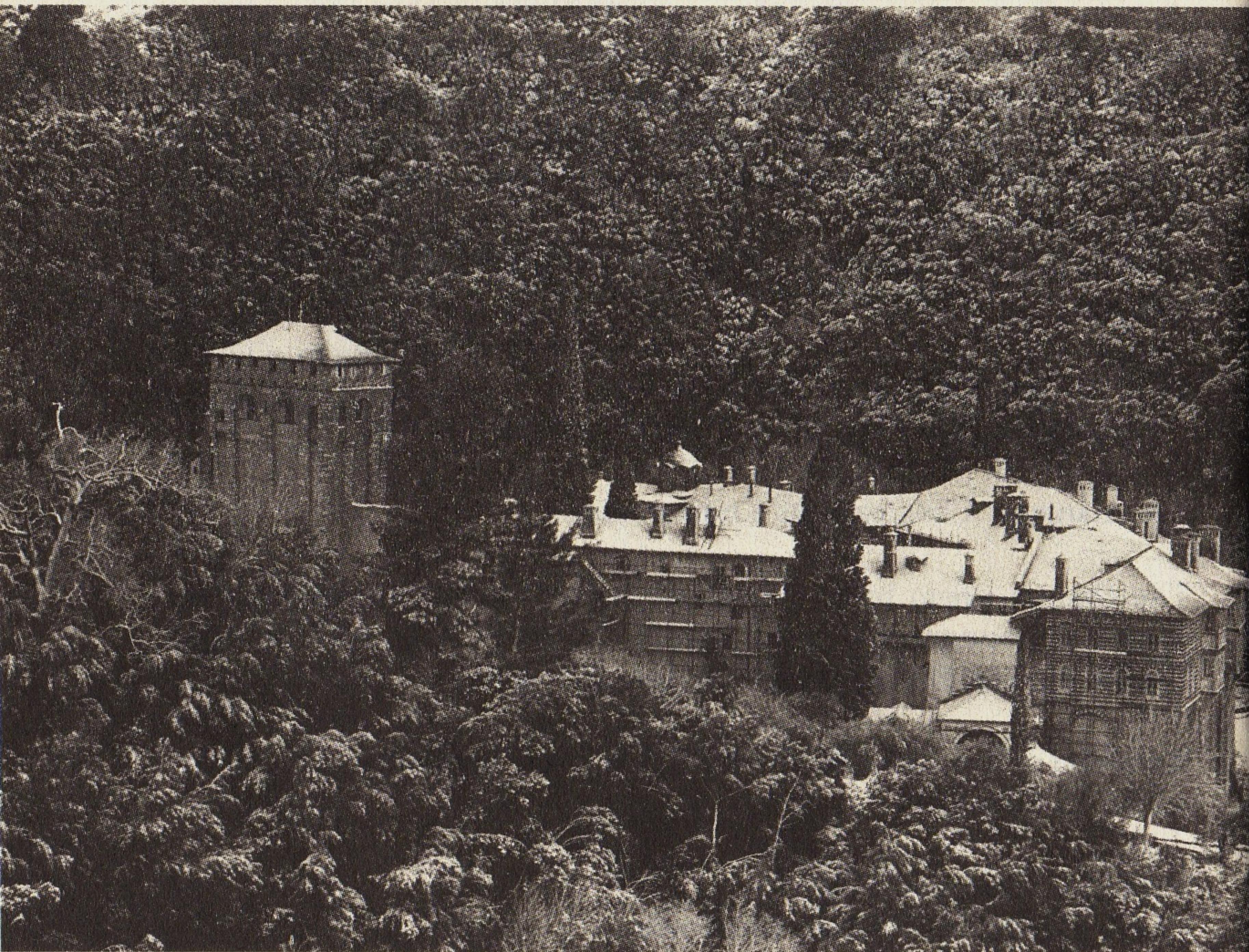
The chants: poem by the reverend monk Gerasimos Mikraghiananitis, Hymnographer of the Great Church of Christ, and the monk Daniel Aghioreitis, composed by Igor Zirojevic.

Recorded at the Echo Studio by Nikos Dionysopoulos
on 24-25 May 2004.

Photo by Branislav Puljevic
Cover Design by Predrag Kolakovic
Translation by Jeoffrey Cox
Edited by Nikos Dionysopoulos

COMMENTARY ON THE CHANTS SUNG
ON THE FIRST DISC

1.

The Dismissal Hymn of Our Lady Tricherousa, a poem by the monk Daniel the Athonite, is sung to the chant of the Resurrection Dismissal Hymn ‘The stone being sealed...’ in the first mode, as sung by Elder Daniel of the Athonite brotherhood of the Danielaeans of Mount Athos, famed for their icon-painting and chanting.

2.

Three Prosomoia of the Theotokos from Great Vespers set to the first mode from Pa. The first Sticheron ‘O the strange miracle...’ follows the pattern in the setting of the first Sticheron of Vespers of the Dormition of the Theotokos by Germanos of New Patrae (second half of the seventeenth century) and is a selection of musical phrases from the transcriptions of Hourmouzios Chartophylax and Nikolaos of Dochiareiou and Chilandari.

The cadence on the antiphonal *hagia*, on the word *paradoxou*, the interpolation of a hard tone on the phrases *os septon aghiasma* and *Theotoke Despina*, the alternations of the modes of the soft diatonic, of the first, fourth plagal and papadikon *hagia*, and the skilful setting of the central phrase *Kecharitomene chaire* lend the most appropriate musical rendition to this poem in honour of the Theotokos.

The second Sticheron Prosomoion ‘Hail to your wonders, Pure One..’ and the third Sticheron Prosomoion ‘The coming of your icon..’ are sung in a slow heirmological chant, as befits the lengthy vigils of Mount Athos.

Verses: Constantinos Angelidis, Igor Zirojevic, and Mikhail Mantzouris.

3.

The three Stichera Prosomoia of Vespers are set in the fourth mode, legetos, in a slow heirmological chant and are sung to the Automelon ‘As noble among the martyrs...’.

Verses: Constantinos Angelidis, Sokratis Arpakoulakis, and Ioannis Bonatsos.

4.

The Doxastikon of Great Vespers is sung in the second plagal mode. It has been set in imitation of the Doxastika of Iakovos Protopsaltes and is a magnificent melismatic composition with alternations of modes of great artistry.

The modes of the soft and hard diatonic interweave beautifully with the modes of the hard chromatic.

The poetic text is declaimed in sections in combination with the musical setting by the ‘Canonarches’ in accordance with the old tradition.

5.

The Idiomelon ‘Rejoice in the Lord, Monastery of Chilandari’, a “mathema sung in the Lite” is a poem and composed by Igor Zirojevic.

The poem is on the model of the first Idiomelon of the Lite of St Demetrius and the chant is modelled on the mathemata of the Archpriest Germanos of New Patrae. It has been set in the first mode from Ke (“*tetraphonos*”) and is an elaborate composition of a festal character in keeping with this joyful festival of the Mother of God at the Chilandari Monastery.

6.

The Prosomoia which are sung to the Verse to the Automelon ‘May you rejoice in ascetics...’ are set in the first plagal mode, ‘*tetraphonon*’.

Their setting “in a slow style” and their embellishment bring out the ‘dance’ character of the chants in the first plagal mode and the frequent use of sexta interval in this mode (Pa – Zo flat), where the corresponding branch of the first plagal mode, first plagal ‘*pentaphonos*’ (by way of indication we could cite the Cherubic Hymn of Petros Bereketes), is also defined.

Verses: Sokratis Arpakoulakis and Nikolaos Georgiou.

COMMENTARY ON THE CHANTS SUNG
ON THE SECOND DISC

1.

The harmonious wedding of music and words and the simple phrasing of the chant, in the style of Petros Lampadarios, are characteristic of the Doxastikon of the Aposticha, sung in the fourth plagal mode.

2.

The Dismissal Hymn of the feast has been set in the soft chromatic fourth mode ('*legetos*'). It is sung in a slow heirmological chant to the Automelon 'Swiftly hasten...'

3.

In this Kathisma, the familiar melody of the first chromatic mode has not been chosen, but the first mode *eso* and the slow heirmological chant as that has been preserved by the oral tradition of the Kollyvades and the Oikonomos Georgios Regas.

4.

The Kathisma of Matins 'Sabbas the Holy One' is sung in a slow heirmological chant. It is set in the third mode on the pattern of the Automelon 'The beauty...'

5.

The Kontakion of the feast is sung in accordance with the old tradition, according to the prescription of the typikon (fourth plagal mode 'To the Champion...').

The Oikos and the Synaxarion are read following the tradition manner of intoned declamation. Their setting by the Reverend Archimandrite Fr Theophilos is a special blessing. His experience of a living relation with the Garden of the Theotokos, his devotion to Our Lady Tricherousa, and his love for the cantor's art and his training in it exude the Athonite 'colour' of the elders of former times.

6.

The Stichera Prosomoia of Lauds, set to the first mode from Pa, are sung to a slow heirmological chant, to the Automelon 'Of the heavenly ranks ...'. It shows the devotion of the composer to the model of the Heirmologion of Petros Lampadarios, as interpreted in the new method.

Verses: Nikolaos Georgiou, Alexandros Karaïskos, Mikhail Mantzouris, and Igor Zirojevic.

7.

'Our making anew...' is the Doxastikon of Lauds set in the first plagal mode. It has been set in accordance with the definition of Chrysanthos: "church musicians write the chant sung synoptically ...they imitate the manner of the teachers..."

8-9.

The first and second stanzes of the antiphons, Psalms 102 and 145, the ‘typika’, are sung in the fourth and fourth plagal modes “as sung on the Holy Mountain”.

The interpretation of Athonite Fathers of earlier and more modern times has been given expression here.

10.

The third stasis of the antiphons, the ‘Beatitudes’, completes this unit (together with the typika) of the Divine Liturgy. Unfortunately, contrary to the prescription of the Typikon and the tradition of the Holy Mountain, these are now chant just in few churches ‘in the world’. The third ode of the first canon in the fourth mode *legetos*, on the pattern of the heirmos ‘Your hymnologists ...’ and the sixth ode of the second canon in the fourth plagal mode on the pattern of the heirmos ‘Be merciful to me, O Saviour’ have been set in accordance with the special oral tradition of the Athonites.

Verses: Constantinos Angelidis, Igor Zirojevic, Constantinos Stergiou, Mikhail Mantzouris, Lambros Liasis, Sokratis Arpakoulakis, Alexandros Karaïskos, Chrysostomos Melis, and Ioannis Bonatsos.

11.

The Communion Hymn ‘I will take the cup of salvation ...’ is set in the first plagal mode. It is a composition of grandeur by the priest and Nomophylax of the Great Church of Christ Balasios, a gifted

composer of the second half of the seventeenth century.

Balasios, who received his musical education from the great seventeenth-century musician Germanos, Metropolitan of New Patrae, and was experienced in the transcriptions of chants of earlier times, brings to us here, in this Communion Hymn, phrases by Ioannes Koukuzelis, Ioannes Kladas, and Manouil Chrysaphis, among others.

Without vocal crescendos, frequent alternations of modes, or complex rhythmical tempos, it is capable of producing superb passages of music.

The soloists Igor Zirojevic and Nikolaos Georgiou render with grandeur the interpolation of the *lege* and *palin* before the *kratema* which complements the composition, ending with the last *alleluia*.

12.

It is with the Megalynarion of the feast that this liturgical and musical offering to the miracle-working icon of Our Lady Tricherous concludes. It has been set in the second mode, as sung by the revered elder Daniel of the the brotherhood of the Danielaeans from Katounakia on Mount Athos.

Constantinos Angelidis

The More-than-Holy Theotokos, in her maternal providence, has taken care not only that the Holy Mountain should be given as a home for monks, but that it should be enriched with many icons of her all-holy form, which have reached holy Athos from different regions of the world.

Thus, treasured up at the Holy Monastery of Chilandari there is an icon of exceptional beauty, and large dimensions (111X91 cm), which goes by the name of the 'Tricherousa'. This name is due to the third, silver, hand which emerges from the gold-embroidered *maphorion* on the '*poukamiso*' —the silver-gilt revetment— of the icon, a little below the right hand of the Theotokos.

This third hand was added by St John the Hymnographer of Damascus († 4 December 776) as a reminder of the miracle associated with this specific icon.

Out of malice and envy, the Caliph of Damascus Walid cut off the right hand of his 'prime minister', whose secular name was John Mansur, because, supposedly, he had instigated an uprising against him. John, holding his severed hand, prayed on his knees before this icon, which was a family heirloom, and the Theotokos, performing a miracle, re-attached the hand in its place, where the cut remained visible until John's dying day.

This awesome miracle became known, and at the same time it was proved that the accusations against John were a fabrication by the Emperor of the Queen of Cities, Constantinople, Leo III Isaurus, an enemy of the icons.

After this, John attached the third hand to the miracle-working icon and, taking it with him, abandoned the honour and glory of this world and became a monk at the Lavra of St Sabbas the Sanctified († 5 December 532) in Palestine.

This John was the well-known St John of Damascus. From this point on, the icon of the Theotokos was called the 'Tricherousa'.

Later, when the founder of our Monastery, St Sabbas, visited the Holy Land and the monastery of his older namesake St Sabbas of Cappadocia, as a monk, in 1217, he received from the brotherhood there three precious gifts: the abbot's staff, as St Sabbas had prophesied, the icon of Our Lady 'Galaktotrophousa', which is in the Kelli of Karyes on Mount Athos and is called the 'Typikario', and this icon, the 'Tricherousa'.

All three of these gifts have been preserved and treasured here up to the present. The 'Tricherousa', moreover, occupies the Abbot's throne in the splendid Catholikon, the central church of the monastery of our repentance. Its precious revetment is loaded with 5,000 precious and semi-precious stones.

Up to 1374, the 'Tricherousa' was in a conspicuous position on the synthronon of the sanctuary in the Catholikon, where it had been placed by St Sabbas. At that date, the Kral Stefan Dusan received

the holy icon as a blessing from the monastery, and until the end of the fourteenth century it was kept in the Studenica Monastery.

Then, loaded on to a beast of burden, a donkey or a mule, it left Serbia and returned to Chilandari. On the spot where the good beast arrived with its precious load there is a shrine, with wall-paintings of the icon's history.

The icon was then re-enthroned on the synthronon, but in periods of tensions and crisis in the Monastery she comes out of the sanctuary, working her miracle again, and, alone, occupies the Abbot's throne.

It is widely known that the Monastery of Chilandari celebrates the Presentation of the Virgin in the Temple, that is, the occasion when the three-year-old Mary entered the Holy of Holies in the Temple in Jerusalem, to come out again, already pregnant, to be betrothed to St Joseph, so that the great mystery of the Incarnation could take place.

Now, at Chilandari, she emerges from the Holy of Holies to order, as a mother, the history of her holy Monastery and the salvation of those living the monastic life in it.

In this position she receives the 'repentance' of those who serve her as well as the veneration of the devout and of all the monks of Mount Athos, whose exceptional treasure she is.

In the last years of the twentieth century, in 1993, the 'Tricherousa' was taken to Thessaloniki, a city once ranking with Constantinople, where she was accorded the highest honours by its de-

vout Orthodox people.

In the year 1997, an officially approved copy of the 'Tricherousa' was taken by a delegation from Athos to Serbia, where it was venerated amid much splendour, in many cities, thus bringing support to the long-suffering Serbian Orthodox people, who have suffered so many afflictions.

Now, with the publication of the present CD, holy supplication to the More-than-Holy Theotokos, through the sacred icon of the 'Tricherousa', is being more widely disseminated

And so the 'Abbess' of the Holy Mountain, and in a very special way of our holy Monastery, the Royal and Patriarchal Monastery of Chilandari, will give her blessing to all who, venerating her holy form, invoke the loving aid of the Mother of God.

Monk *Porphyrios of Simonopetra*

HYMNS TO THE MORE-THAN-HOLY THEOTOKOS CALLED THE TRICHEROUSA

ΥΜΝΟΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΗΣ ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΗΣ
ΤΡΙΧΕΡΟΥΣΗΣ

Ψάλλει χορός ψαλτῶν
Χοράρχης Κωνσταντῖνος Ἅγγελίδης

2 CD

Ιερά Μονή Χιλανδαρίου, "Άγιον" Όρος 2005

HYMNS TO THE MORE-THAN-HOLY THEOTOKOS CALLED THE TRICHEROUSA

Α' ΔΙΣΚΟΣ

1. «Ἡ σεπτή Σου εἰκόνα...»	1.26
2. «ὝΩ τοῦ παραδόξου θαύματος...», «Βαβαὶ τῶν σῶν θαυμασίων Ἀγνή...», «Τῆς σῆς Εἰκόνος τὴν ἔλευσιν...»	11.45
3. «Ως τῇ θείᾳ Εἰκόνι Σου...», «Ο θεόφρων θεράπων σου...», «Τὴν ἀνάμνησιν ἄγουσα...»	6.22
4. «Σήμερον ἡ τοῦ ἀδύτου φωτὸς γεννήτρια...»	19.31
5. «Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ ...»	14.10
6. «Χαίροις Παρθενομῆτορ Ἀγνή...», « Πίστει καὶ εὐλαβείᾳ πολλῆ...», « Σάββας δὲ θεηγόρος ποιμήν...»	10.06

Β' ΔΙΣΚΟΣ

1. «Τίς ἐπαξίως ὅμνήσει...»	6.44
2. «Τὴν θείαν Εἰκόνα Σου...»	1.47
3. «Τὴν θείαν σου Μορφήν...»	1.53
4. «Σάββας δὲ Ὅσιος...»	2.22
5. Τὸ Κοντάκιον, δὲ Οἶκος καὶ τὸ Συναξάριον	3.36
6. «Τῆς σῆς ἀγίας Εἰκόνος πανηγυρίζομεν...», «Ο Ἰωάννης δὲ θεῖος...», «Ο Ιεράρχης Κυρίου...», «Ὕσπερ γυνή τις...»	7.07
7. «Τὴν ἀνάπλασιν ἡμῶν...»	6.43
8. Ἡ α' στάση τῶν τυπικῶν	5.10
9. Ἡ β' στάση τῶν τυπικῶν. «Ο μονογενὴς Γένος...»	3.48
10. Ἡ γ' στάση τῶν ἀντιφώνων: οἱ Μακαρισμοί	5.07
11. «Ποτήριον σωτηρίου λήφομαι...»	17.30
12. «Ἡ Χιλανδαρίου χαίρει Μονή...»	1.08

